

Піридіята вересня
Класна робота

7 клас
Українська мова
Стрембицька
Л.А.

Прийдітьте жовтня
Класна робота

Дієслова I і II дієвідміни.

*Букви **е, и** в особових
закінченнях дієслів*

**Горішок знань міцний,
та ми не звикли відступати!
Девіз навчання в нас такий:
Я **хочу, можу** й
буду знати!**

Сьогодні на уроці ти

- * дізнаєшся про поділ дієслів на дієвідміни;
- * про написання особових закінчень дієслів I та II дієвідмін;
- * навчишся визначати дієвідміну дієслів, правильно писати особові закінчення.
- * у групі будеш працювати;
- * й у перегонах успіх мати!

«Розумний волейбол»

- Дієслово – це...**
- Скільки є форм дієслів? Назви їх.**
- Скільки осіб дієслова розрізняють?**
- Скільки в українській мові існує форм часу?**
- Скільки існує форм майбутнього часу? Назвіть їх.**
- Як вони утворюються?**

Пригадай

ФОРМИ ДІЄСЛІВ МАЙБУТНЬОГО

Проста	Складна	Складена
Утворюється від дієслів доконаного виду за допомогою особових закінчень 1 група – фарбує	Утворюється від дієслів недоконаного виду за допомогою суфікса -м- та особових закінчень 2 група – кружляє	Утворюється додаванням до інфінітива недоконаного виду допоміжного дієслова бути в особових формах 3 група – обпадає

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ Й ТРАДИЦІЇ

- Зозуля кує 30 вересня, до морозу.
- Грім в цей день віщує теплу зиму.
- Білка високо будує гніздо, зима буде теплою.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

ЩО НЕ МОЖНА РОБИТИ СЬОГОДНІ

- Не можна ходити в лазню
- Не варто паритися
- Не рекомендують братися за нові справи і проєкти

У закінченнях дієслів **І дієвідміни** (крім 1-ї особи однини та 3-ї особи множини) пиши **Е** або **Є**.

Теперішній час

Особа	Однина	Множина
1-ша особа	каж <u>у</u> , малю <u>ю</u>	каж <u>емо</u> , малю <u>ємо</u>
2-га особа	каж <u>еш</u> , малю <u>єш</u>	каж <u>ете</u> , малю <u>єте</u>
3-тя особа	каж <u>е</u> , малю <u>є</u>	каж <u>уть</u> , малю <u>ють</u>

Майбутній час(доконаний вид)

Особа	Однина	Множина
1-ша особа	скаж <u>у</u> , намалю <u>ю</u>	скаж <u>емо</u> , намалю <u>ємо</u>
2-га особа	скаж <u>еш</u> , намалю <u>єш</u>	скаж <u>ете</u> , намалю <u>єте</u>
3-тя особа	скаж <u>е</u> , намалю <u>є</u>	скаж <u>уть</u> , намалю <u>ють</u>

У закінченнях дієслів **II дієвідміни**
(крім 1-ї особи однини та 3-ї особи множини)
пиши **И** або **Ї**.

Теперішній час

Особа	Однина	Множина
1-ша особа	мовчу, роблю	мовчимо, робимо
2-га особа	мовчиш, робиш	мовчите, робите
3-тя особа	мовчить, робить	мовчать, роблять

Майбутній час(доконаний вид)

Особа	Однина	Множина
1-ша особа	змовчу, зроблю	змовчимо, зробимо
2-га особа	змовчиш, зrobiш	змовчите, зробите
3-тя особа	змовчить, зробить	змовчать, зроблять

Зверни увагу!

**Дієслова теперішнього
часу і майбутнього часу
доконаного виду мають
однакові особові
закінчення.**

Постав подані слова у третій особі множини теперішнього часу і запиши у дві колонки:

1) I дієвідміни;

2) II дієвідміни.

Співати, спалити, робити, оббігти, помічати, варити, вживати, кинути, очистити, цвісти, дивитися, нести, змінити, змінювати, копати, горіти.

Якщо завдання виконано правильно, то з других букв записаних дієслів складеться прислів'я.

Перевір себе

I дієвідміна

Співають

Помічають

Вживають

Кинуть

Цвітуть

Несуть

Змінюють

Копають

II дієвідміна

Спалять

Робляють

Оббіжать

Варять

Очистять

Дивляться

Зміняють

Горять

Поживемо - побачимо

Дієвідміна дієслова весь час залишається тою самою. Іноколи за **3-ю особою множини** важко визначити дієвідміну. Тоді можна поставити дієслово у **3-й особі однини**. Якщо у закінченні виразно чується **-е(-є)** — то це дієслово **I дієвідмини**: (він, вона, воно) **дише, пише, малює**. Якщо **-и (-ї)** — це дієслово **II дієвідмини**: **вчить, хвалить**.

ЛАЙФХАК

ОРО ОЛО	
УТЬ, ЮТЬ	АТЬ, ЯТЬ
Е(Є)	И(Ї)
I ДІЄВІДМІНА	II ДІЄВІДМІНА

Постав подані слова у третій особі множини теперішнього часу і запиши у дві колонки:

1) I дієвідміни;

2) II дієвідміни.

Співати, спалити, робити, оббігти, помічати, варити, вживати, кинути, очистити, цвісти, дивитися, нести, змінити, змінювати, копати, горіти.

Якщо завдання виконано правильно, то з других букв записаних дієслів складеться прислів'я.

Перевір себе

I дієвідміна

Співають

Помічають

Вживають

Кинуть

Цвітуть

Несуть

Зміняють

Копають

II дієвідміна

Спалять

Робляють

Оббіжать

Варять

Очистять

Дивляться

Змінять

Горять

Поживемо - побачимо

Запиши подані дієслова у дві колонки:

1) зі вставними буквами -е-, -є-;

2) зі вставними буквами —и-, -ї-.

**Здобуд..ш, сп..те, хоч..те, город..те,
збуду..те, працю..мо, очист..те,
диву..ш, бач..ш, створ..те, ойкн..те,
го..те, скривд..ш.**

Якщо ти правильно виконав
завдання, то з других букв записаних
дієслів складеться початок прислів'я:
«... - половина справи».

Перевір себе

-е-, -є-

З**д**обудеш

Х**о**чете

З**б**удуєте

П**р**ацюємо

Д**и**вуєш

О**й**кнете

**Добрий початок -
половина справи.**

-и-, -ї-

С**п**ите

Г**о**родите

О**ч**истите

Б**а**чиш

С**т**ворите

Г**о**їти

С**к**ривдиш

Дослідження-відновлення

Відновіть прислів'я і приказки, дібравши закінчення з правої колонки. Поясніть уживання голосних **е, и** в особових закінченнях дієслів. Визначте дієвідміни.

*Доки здоров'я служ..ть, ... мус..ш рано вставати, а
звечора лягати.*

*Здоров'я за гроші ... не дба..мо, а
стративши — плач..мо.*

Здоров'я ма..мо — ... то людина не туж..ть.

*Якщо хоч..ш здоров'я
не куп..ш.*

мати,...

Робота в парах

Використовуючи відновлені в попередньому завданні народні вислови, складіть і розіграйте діалог з однокласником на тему «Здоров'я за гроші не купиш».

Ігрове завдання «Віднови строфу».

Прочитайте віршований уривок, у якому зумисне порушено ритм. Переставте слова в першому і третьому рядках так, щоб вони римувалися.

*Хто сміється, той здоровий,
Все йому в житті вдається.
Всі вершини він долає –
Це ж чудово для людини.*

Прочитайте дієслова, дотримуючись орфоепічних норм.

Ігрове завдання «Третє зайве».

Від дієслів кожного ряду утворіть форму 2-ої особи однини теперішнього часу. Визначте «зайві» слова. Обґрунтуйте вибір.

Радіти, бігти, жити.

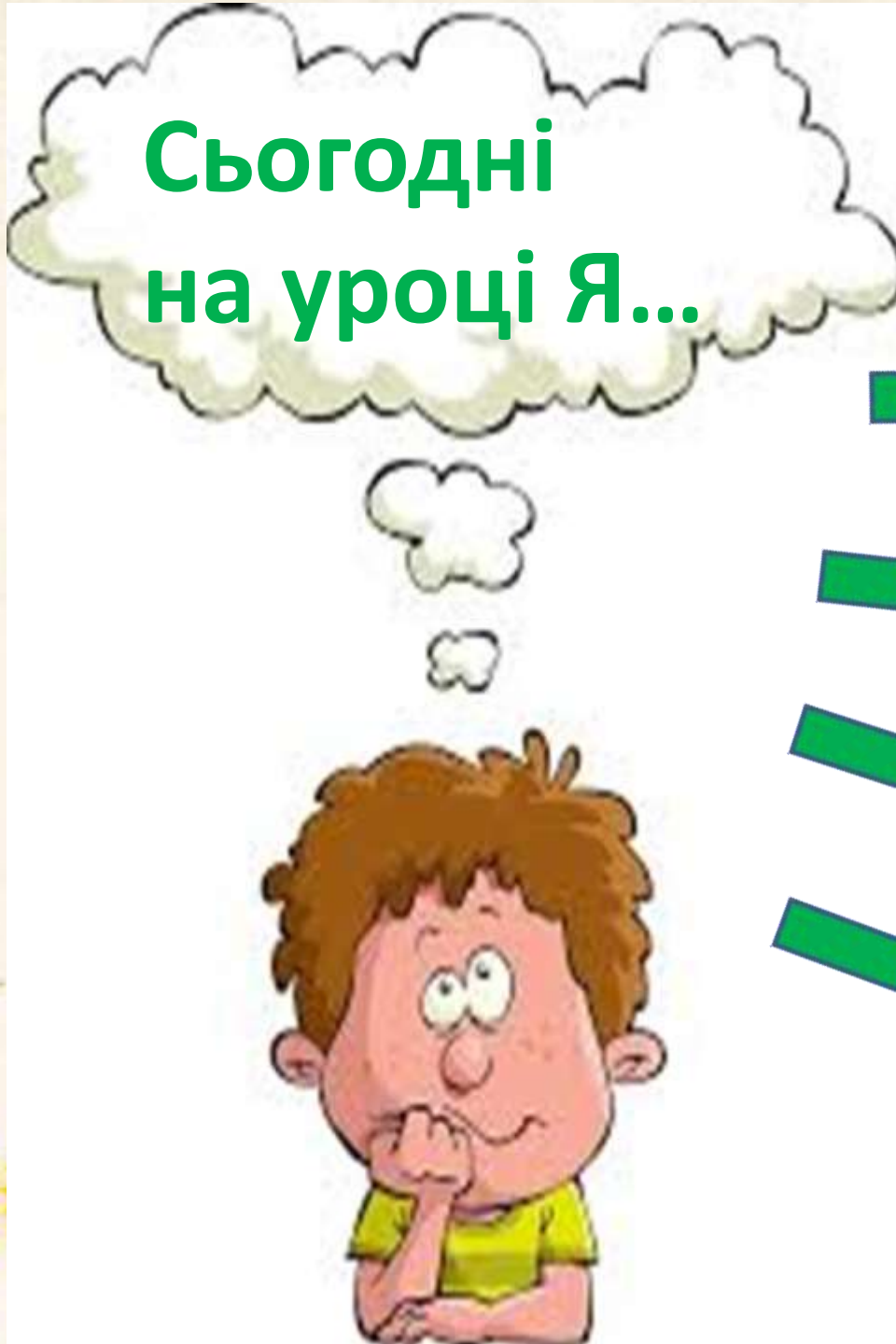
Носити, сидіти, молодіти.

Рости, хмуритися, творити.

Скільки в українській мові дієвідмін?
Які дієслова належать до I дієвідміни?
Які дієслова належать до II дієвідміни?
Для чого потрібне вміння визначати дієвідміну?

**Сьогодні
на уроці Я...**

Закріпив...

Дізнався...

Навчився...

Потренувався...

Запам'ятав...

Домашнє завдання

Опрацювати з підручника правила стор.34-37

Виконати вправу 66

Дякую за роботу!

